

[Indenrigsministeren.]

og det er det, det ærede Medlem ikke har gjort. Thi „Omraade“ anvendt paa Lolland-Falster dækker Lovens Betegnelse, men „Omraade“ i Forbindelse med Vestsjælland, som i Lovens Forstand ikke er noget Omraade, er en almindelig, om jeg saa maa sige, geografisk Betegnelse. Og paa denne Differens kan ikke bygges nogen Kritik af det, som vi her er naaet til.

Naa, det ærede Medlem optraadte saa til Slutning ganske vist ikke som Altruist. Han paastod heller ikke, at hans Parti for Øjeblikket var besjælet af Altruisme. Man kan ogsaa særdeles vel forstaa gennem mange Kendsgerninger, at det ærede Medlem ikke har dristet sig til at fremsætte en saadan Paastand. Men han proklamerede, at det dog var sandsynligt, at en saadan Aand kunde komme til at besjæle Partiet og ogsaa kunde komme til at fylde det ærede Medlem. Jeg lykønsker virkelig det ærede Medlem til disse Udsigter. Jeg vil haabe, at de snarest muligt maa gaa i Opfyldelse, og jeg gratulerer ham til den Forvandling af ham selv, som derigennem vil foregaa.

Til det ærede Medlem Hr. P. Munch har jeg ikke mange Bemærkninger. Det ærede Medlem udtalte, at jeg havde lagt Sympati for Dagen for Mindretalsregimente. Det er aldeles ikke Tilfældet. Det, jeg har lagt Sympati for Dagen for, er, at en Valgmaade dog ikke bør tilrettelægges saaledes, at meget store, fast sammentømrede, enige Mindretal i Vælgerkorpset skulde afskæres fra at faa en afgørende Indflydelse, hvis de stod overfor, hvad man vil eller kan kalde et Flertal rent talmæssigt, der i Virkeligheden er en Gruppe af Vælgere, som staar fuldkommen splittet i hinanden modstaaende og paa de allerfleste Punkter ganske uenige Partier. Men *det* betyder ikke at bekende sig til et Mindretalsregimente.

Saa sagde det ærede Medlem, at denne Valgkredsinddeling var umulig. Man kunde derigennem faa Kredse paa op til 40 Kommuner, og da Vælgerne krævede Aftenmøder alle Vegne, var det umuligt at gennemagitere en saadan Kreds. Og hvis det skulde ske paa anden Maade, vilde det betyde et Brud paa Vælgervaner. Ja, det kan jeg saamænd gerne give det ærede Medlem Ret i, at det vilde betyde. Men jeg tror dog, at der snart maa ske Brud paa disse Vælgervaner. Thi da Vælgerne vænnede sig til den nuværende Agitationsmaade, laa Forholdene saaledes, at to Partier stod overfor hinanden — ikke sandt? —, der optraadte i de allerfleste Valgkredse to Kandidater; de Problemer, som

man i hine Tider drøftede, var ret enkle, der blev Mulighed for en indgaaende Redegørelse for disse Problemer fra hvert enkelt Partis Side, og der blev Plads for Vælgerudtalelser. Det hele formede sig, hvor det gik, som det burde, som et Oplysningsmøde. Men det ærede Medlem ved ogsaa, hvordan Forholdene er nu. Nu møder der 6—7 Kandidater, hver enkelt kan faa nogle faa Minutter til at fremstøde nogle Aforismer, som virker des stærkere, jo mere de, tidt paa grovkornet Maade, kan vende sig imod Modstanderne. Men Lejlighed til at give nogen som helst faktisk Oplysning om sit Partis Stilling til de forskellige Spørgsmaal og om Partiets Arbejde i den kommende Tid, det bliver der aldeles ikke. Og jeg spørger om, hvilken Plads der bliver for ærede Vælgere til at fremføre deres Ønsker. Jeg har mere end een Gang set, hvilke Øjne Kandidaterne laaner den, der besvarer Forespørgselen, „om der er nogle af de ærede Vælgere, der ønsker Ordet“, med et Ja. Thi dette betyder — hvis ret mange har et saadant Ønske — i Virkeligheden, at det bliver et Nattemøde, og den Slags Døgn ud og Døgn ind igennem en ret lang Periode er jo fuldkommen nedbrydende for Valgkandidaternes Velbefindende, foruden at det er ganske uoplysende for Vælgerne. Derfor tror jeg rigtignok, at disse Vælgervaner, saaledes som den politiske Udvikling er blevet, som Partidelingen er øget, er blevet til Uvaner, som jeg tror vi stod os indenfor alle Partier ved at modvirke, og som jeg oprigtig talt ogsaa havde forstaaet at det radikale Venstre vilde modvirke, hvis da, vel at mærke, Partiet er i Overensstemmelse med dets Formand og med hans Opfattelse paa dette Punkt.

Jeg skal ikke her komme ind paa en Drøftelse af Andræs og D'Hondt; jeg glæder mig derimod til en Diskussion med det ærede Medlem om denne Sag indenfor fire Vægge eller i en forstaaende Kreds. Jeg vil hævde, at Andræs Metode, saa saare der er Tale om et større Antal Vælgere, saa saare der er Tale om et større Antal Stemmesedler, er fuldkommen uhaandterlig, og det ærede Medlem behøver blot at tænke sig, hvordan et Landstingsvalg med et Antal Valgmænd paa nogle Hundrede, op til 800, i en Kreds vilde forme sig — der bruger man jo den Andræske Metode —, hvis Partierne ikke i Forvejen ordnede sig og derigennem unødvendigjorde, at hele Valgmetodens Apparat bringes til Anvendelse. Saa tror jeg, han vil være klar over det upraktiske i Anvendelsen af denne Metode,